

Beszámoló 2017.

Beszámoló

Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Központjának

2017. évben végzett tevékenységéről

A beszámoló a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelmények szerint készült, mely megfelel a helyi önkormányzatok számára a 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez

I. Általános információk

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1. A Család és Családsegítő és Gyermekjóléti Központ adatai

Cím: Szekszárd, Vörösmarty M. u. 5.
Telefon: 74/511-481, 74/511-482
Fax: 74/511-474
E-mail: szdgyjk@gmail.com

Ügyfélfogadás: Hétfő 8-16⁰⁰
Kedd 8-16⁰⁰
Szerda 8-16⁰⁰
Csütörtök 8-16⁰⁰

A Család és Gyermekjóléti Központban a pénteki napok kivételével minden nap van ügyfélfogadás.

Az ügyfeleket a fent megjelölt időpontokban fogadjuk, s emellett az esetmenedzserek látogatják a családokat, egyeztetnek az észlelő – és jelzőrendszeri tagokkal, egyéb munkatársakkal, és eleget tesznek adminisztrációs kötelezettségeiknek is.

Pénteki napokon kerül sor az esetmegbeszélésekre.

Sürgős esetben az ügyfelek és a szakemberek a 30/229-4290-es Család és Családsegítő és Gyermekjóléti Központ készenléti szolgáltatás telefonszámán kérhetnek segítséget.

Ellátási terület a 2016. január 01. napján bekövetkezett jogszabályi változások után: Szekszárd, Bátaszék, Decs, Alsónána, Alsónyék, Bata, Harc, Kistormás, Kölesd, Medina, Öcsény, Pörböly, Sárpilis, Sióágárd, Szálka, Szedres, Várdomb.

2. **Személyi feltételek**

2017. évben folyamatosan szakképzett munkatársak látták el az esetmenedzseri feladatokat. Egy kolléga elment szülési szabadságra, két kolléga visszajött GYES- ről. 2017. december 31. állapot szerint 6 fő esetmenedzser látta el a jelzett tevékenységet. 1 fő esetmenedzser 2017. szeptember 01. naptól főállása mellett heti 20 órában az EFOP – 1.9.4 – VEKOP – 16 – 2016 – 00001. számú pályázat „A Szociális ágazat módszertani és információs rendszer megújítása” című kiemelt projekt keretében szociális diagnózis felvételét végzi, mely tevékenység 2018. évben kötelező feladat lesz a központ életében. Az itt említett szakemberek munkáját segítette 4 fő asszisztens. Minden munkatárs munkájának koordinálásnak felelőse 1 fő szakmai vezető volt. 2017. augusztus 01. – 2019. január 31. napig. Az EFOP-3.2.9-16-2016-00001. számú pályázat keretében óvodai és iskolai szociális segítők alkalmazott az intézmény két fővel, szakmai vezetésük feladatát ezen időtartamban a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szakmai vezetője látja el.

A család és gyermekjóléti központ általános feladatain túl biztosít speciális feladatokat, melyek ellátása érdekében 1 fő pszichológust alkalmaz heti 10 órában, továbbá fél állásban, azaz heti 20 órában biztosítja a fejlesztő pedagógiai szolgáltatást egy fejlesztő pedagógus foglalkoztatásával, továbbá heti 3 órában egy fő jogászt foglalkoztat, aki a jogi tanácsadáshoz kapcsolódóan folytat tevékenységet az intézményben. Egyéb speciális feladatok biztosítása is megvalósult az intézményben a dolgozó kollégák közreműködésével, mint az utcai szociális

munka, kapcsolattartási ügyelet, ennek keretében közvetítói eljárást, biztosít képzett mediátorok bevonásával, kórházi szociális munkát – melyben koordinációs feladatok megvalósítása valósul meg, (mert a járás területén működő megyei kórház alkalmaz több szociális munkást), gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot működtet.

3. Tárgyi feltételek

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 1997. óta működik a Vörösmarty M. u. 5. szám alatt, ahol a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal és a Közösségi Pszichiátriai ellátással közös helyen működik. Az önálló szakmai egységek a Humánszolgáltató Központ infrastruktúráját közösen használják, mint: 4 interjú szoba, nagyterem, fénymásoló, fax. Az ügyfelekkel való zavartalan kapcsolattartás feltételei biztosítottak, az egyre nagyobb nagyszámú ügyfélforgalom, újabb feladatok, tevékenységek ellátása miatt a kevés interjú szoba problémát okoz a biztonságos, intim légkör kialakításában.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai és a fent jelzett óvodai – és iskolai szociális segítők egy irodában dolgoznak, amely kb. 25 m² + 12,5 nm² –es. A szakmai vezető a Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetőjével dolgozik egy kb. 14 nm² irodában.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ két saját telefonvonallal rendelkezik, továbbá 5 esetmenedzsernek van saját mobiltelefonja.

Az irodában két számítógép van, többiek lap – toppal dolgoznak, azaz az intézmény adminisztrációs tevékenységének végzésére rendelkezésre állnak az eszközök.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ rendelkezik zárható iratszekrénnel, amelyben az ügyfelek személyes irat anyagainak tárolása valósul meg, biztosítva a törvényi előírásokat.

A családlátogatások, egyéb szakemberekkel a kapcsolattartás telefonon, személyesen - gyalogosan, illetve az intézmény személygépkocsijával történnek, továbbá az ügyfelek is felkeresik az intézményt, amikor a fent jelzett irodákban tudják fogadni az esetmenedzsereket.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása

A szolgáltatások célcsoportja

A járás településein élő 0-18 éves korosztály. Ügyfeleink, illetve családjaik általában életvezetési képességeik terén hátrányban vannak, a mindennapi életben olyan egészségügyi, szociális, mentális, vagy egyéb hátránnyal küzdenek, mely komplex támogatást, esetleg fejlesztést igényel a gyermekek megfelelő testi, lelki, erkölcsi fejlődésének biztosítása érdekében.

A szolgáltatások igénybevételének a módja

A szolgáltatások igénybevétele a hatóság által kötelezetten védelembe vétel, vagy elrendelt utógondozás formájában történik, továbbá egyéb hatósági intézkedések kapcsán lehet a szolgáltatásainkat igénybe venni, mint családba fogadás, családjából kiemelt gyermek visszagondozása esetén. Az esetmenedzser feladata lehet még a családból való kiemelés folyamatának végig kísérése, azonnali ideiglenes intézkedés, vagy nevelésbe vétel formájában.

Speciális szolgáltatások igénybevétele a szükségletekhez igazodóan, igény szerint valósulnak meg.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai térítésmentesek.

A szolgáltatások biztosításának a módja

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény (továbbiakban Gyvt.), illetve a 15/1998. (IV.30.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól szóló NM rendelet szerint végzi tevékenységét.

Munkájához a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság nyújt szakmai, segítséget. A szakmai és törvényességi felügyeletét a Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály (2015. április 1-től: Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály) gyakorolta a 2017. évben.

A szolgáltatásokról szóló tájékoztatás módja

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által nyújtott szolgáltatásokról, az ügyfélfogadás rendjéről, az intézmény elérhetőségéről ügyfeleink, a jelzőrendszeri tagok, és valamennyi érdeklődő:

- Szekszárd Megyei Jogú város honlapján, a Humánszolgáltató Központ internetes elérhetősége által,
- tájékoztató-, szóróanyagok révén,
- facebook - internet általános felületén
- a munkatársak személyesen nyújtott tájékoztatása,
- a helyi médián keresztül, illetve
- más szociális intézmények közvetítésével kaphatnak információt.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által ellátott feladatok, az intézmény szolgáltatásai

a) Általános feladatok

- hatósági tevékenységben való részvétel, koordinálás
- szociális segítő munka
- egyéni esetkezelés, családgondozás
- csoportos szociális munka
- közösségi szociális munka
- közvetítés
- delegálás, más intézményi szolgáltatásba
- szabadidős programok szervezése, koordinálása
- felkérésre környezettanulmány készítése
- adatgyűjtés a településeken megvalósuló szociális – és egyéb ellátó rendszerekről, civil szerveződésekről

b) A szolgáltatásokkal kapcsolatos szakmai tevékenységek

- esetmegbeszélés, esetkonferencia, konzultáció, szakmaközi megbeszélések
- egyéb szakmai egyeztetések szervezése, biztosítása
- folyamatos tájékoztatás nyújtása írásban

c) Az alapellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások

- szabadidős programok szervezése

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal közösen szervezte és bonyolította a prevenciót szolgáló tevékenységeket: szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programokat a településen élő gyermekeknek, az utcai – és lakótelepi szociális munka keretein túl is.

d) Speciális szolgáltatások

- kórházi szociális munka

A Családsegítő és Gyermekegészségügyi Központ által működtetett kórházi szociális munka preventív jellegű, a gyermekosztályon, a szülészeti-nőgyógyászati osztályon jelentkező, szociális munkás segítségével, koordinálását igénylő szolgáltatás.

Az elmúlt évek tapasztalata alapján elmondható, hogy a problémák nagy részét általában közvetlenül a kórházban dolgozó szociális munkásnak jelezték – aki szükség esetén – segítséget kért és kapott a Központ munkatársától, aki havi rendszerességgel kereste a kórház dolgozóit a kooperatív kapcsolat kialakítása érdekében.

2017. december 20. napon lépett életbe a „Kihűléssel kapcsolatos” EMI eljárás rend, melyben előírták az egészségügyi szolgáltatóknak, hogy kihűléssel kapcsolatos probléma esetén a fent írt készenléti szolgáltatás biztosítására működtetett telefonra kell jelezniük intézkedés foganatosítása céljából. 2017. évben egy ilyen esetben érkezett jelzés, mely ügyben intézkedés valósult meg, annak ellenére, hogy a kórházba kerülő kihűlt beteg paksi járás területén volt életvitelszerűen hajléktalan. Ez esetben a Kórházi szociális munkásokkal a központban kórházi szociális tevékenységet koordináló munkatársnak is volt kapcsolata.

- készenléti szolgáltatás

A szolgáltatás biztosításának célja: az intézmény nyitva tartásán túl felmerülő krízishelyzetek megoldásában nyújtott segítség, tanácsadás, tájékoztatás. A készenléti ügyeletszolgáltatásunkat a Központban dolgozó munkatársak folyamatosan, hetente, váltva biztosították. Az állandóan hívható telefonszám kapcsán azonnali, szakszerű segítség állt rendelkezésre a krízisbe került ügyfelek, valamint a különböző területeken dolgozó szakemberek számára.

Itt ismételnem meg kell jegyezni a fent említett eljárásrend lényeges elemét, azaz: 2017. december 20. napon lépett életbe a „Kihűléssel kapcsolatos” EMI eljárás rend, melyben előírták az egészségügyi szolgáltatóknak, hogy kihűléssel kapcsolatos probléma esetén a fent írt készenléti szolgáltatás biztosítására működtetett telefonra kell jelezniük intézkedés foganatosítása céljából. 2017. évben egy ilyen esetben érkezett jelzés, mely ügyben intézkedés valósult meg, annak ellenére, hogy a kórházba kerülő kihűlt beteg paksi járás területén volt életvitelszerűen hajléktalan. Ez esetben a Kórházi szociális munkásokkal a központban kórházi szociális tevékenységet koordináló munkatársnak is volt kapcsolata.

- kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet működtetésének helyszíne a Humánszolgáltató Központ e célra kialakított helyisége. *A kapcsolattartási ügyelet működése:* Semleges hely biztosítása a gyermek és a kapcsolattartó között (indokolt esetben, a TEGYESZ- szel kötött külön megállapodás alapján a szakellátott gyermek és vérszerinti szülőjének találkozási ideje érhető). Egyre gyakrabban rendel el hatóság, bíróság a felügyelt kapcsolattartás biztosítását, mely mind a szakemberek, mind a családoknak, de leginkább a gyermekeknek nagy megterhelés érzelmileg, időben és energiában is.

- utcai- és lakótelepi szociális munka

Célja, a szabadidejét utcán töltő, kallódó gyermekek speciális segítése. Ennek elérése érdekében szervezettel együttműködünk a Hajléktalansegítő Szolgálat utcai szociális munkásaival is. A szolgáltatás megvalósításának formái: csoportos, illetve közösségi szociális munka. 18 év alatti hajléktalan életformát élő gyermekkel nem találkoztak a munkatársak.

e) Egyéb szolgáltatások

- Intézményünkben **jogi-**, illetve **pszichológiai** tanácsadást biztosítunk a jogszabály előírásának megfelelően speciális feladatként, továbbá **fejlesztő pedagógus tevékenységet biztosítunk**, amelyeket előzetes egyeztetés alapján térítésmentesen vehetik igénybe ügyfeleink.
- Jogi tanácsadás heti 3 órában, pszichológiai tanácsadás heti 10 órában, fejlesztő pedagógus szolgáltatása heti 20 órában áll az ügyfeleink rendelkezésére.

A tanácsadást és a fejlesztést igénybe vevők 2017-ben:

pszichológusnál:	83/fő	forgalma: 233
jogásznál:	62/fő	forgalma: 78
fejlesztő pedagógus	24/fő	forgalma: 390

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ tanácsadásainak az igénybevétele önkéntes és térítésmentes. Az ügyfelek fogadása előjegyzés alapján történik.

f) A családjából kiemelt gyermekek szüleivel való foglalkozás

Célja, a vérszerinti szülők segítése abban, hogy ismét alkalmassá váljanak a gyermekeik nevelésére. A vérszerinti családgondozásként definiált szolgáltatás során a szülők nem maradnak egyedül, segítség nélkül, hanem a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása során segítséget kapnak az életmódjuk, életkörülményeik javítására, hogy ismét nevelhessék a gyermeküket/gyermekeiket. Ezen tevékenység biztosításában nehézséget okoz a szülők elutasító magatartása, viselkedése, mert a továbbiakban nem akarnak a Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal együttműködni, a felelősséget a Központra hárítják. Több esetben előfordul, hogy a szülők elköltöznek anélkül, hogy ezt bárkivel is tudatnák, így a konkrét gondozás, segítségnyújtás még nehezebben megvalósítható, kivitelezhető.

g) Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

A Védőnői Szolgálattal nagyon szoros együttműködésben a válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása megoldott. Amennyiben lakhatási probléma merül fel, akkor a Szekszárdon működő Családok Átmeneti Otthona nyújt a megoldásban segítséget 2017. évben 4 fő kapott segítséget ezen problémátípus miatt, Központunk 2 édesanyával került szorosabb kapcsolatba védelembe vételi eljárás keretében.

Alaptevékenységek

- A szolgáltatás szakmai programmal rendelkezik.
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ tevékenységéről szóló beszámoló – a törvényi előírásoknak megfelelően – megtörtént a 2017. évben is, Szekszárd Város Közgyűlése megtárgyalta, és elfogadta azt.
- A helyi médiával (rádióval, televízióval, helyi újságokkal) rendszeres kapcsolattartás van. A média mindig beszámol a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ aktuális programjairól.
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a törvényi előírásoknak megfelelően rendszeres kapcsolatot tart fenn a jelzőrendszeri tagokkal. A jelzések szóban, írásban is érkeznek, illetve történnek személyes megkeresések is. Szóbeli jelzések esetén minden esetben kérni szoktuk a jelzések írásban történő utólagos megküldését is.
- A Központ által biztosított szolgáltatások: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, közvetítés, amennyiben szükséges: egyéni esetkezelés – szociális segítő munka végzése, családlátogatás, egyéb tartózkodási helyen (kórház stb.) történő látogatás, felkeresés, hatósági ügyek rendezése, koordinálása.
- Az alapszolgáltatásokon túl rendszeresen érkezik adomány, illetve egyéb tárgyi felajánlás intézményükbe, mely dolgok közvetítését 2017. évben is vállalták az intézmény munkatársai.

Munkatársaink támogatása

- Az esetenedzsereknek folyamatosan lehetőségük van az esetmegbeszélésre, a továbbképzésre (belső, intézményi és külső más által szervezett) és a szupervízióra is.
- Minden pénteken TEAM keretében lehetőség van megbeszélni a lényeges eseményeket, problémákat okozó eseteket.

2017. évben módszertani munka a közéletben:

- A MACSGYOE Hálózati Szakértői által szervezett programokon részt vett intézményünk, így a jelenleg működtetett közéletében is szerepeltünk.
- Továbbá a Központ az ellátási területén működő Család és Gyermejjóléti Szolgálatok munkatársainak is biztosította intézményünk a szakmai fejlesztés lehetőségét a különböző szakmai programok meghirdetésével, szakmaközi programok biztosításával a Humánszolgáltató Központ Család és Gyermejjóléti Szolgálatával közösen, egyes esetekben esetmegbeszélések, esetkonzultációk és esetkonferenciák megszervezésének biztosításával. Ezen túlmenően az egyes szakmai információkat mindig továbbította intézményünk a területen dolgozó szociális segítő munkát végző családsegítőknél.

II. A működés tapasztalatai és a statisztikai adatok

A Családsegítő és Gyermejjóléti Központ 2017. évben **238 gyermekkel** került kapcsolatba gondozási feladatainak ellátása során, továbbá egyszeri esetekben találkoztak az esetenedzseres családokban élő gyermekekkel környezettanulmány készítése, javaslatétel és egyéb hatósági intézkedéshez kapcsolódóan. A Központban megjelent ügyfélforgalom 2373, mely halmozott adat a 2017. évre vonatkozóan. Ezen feladatok részletesebb eloszlását mutatja az I. számú melléklet táblázata.

Hatósági tevékenységek alakulása a 2017. évben

1. *A gondozásban részesülők száma, gondozási formák szerint* - II. számú melléklet táblázata mutatja.
2. *A gyermekek veszélyeztetettségének okai* - III. számú melléklet táblázata mutatja.

Problémák részletezése a statisztikai adatok figyelembe vételével

Az elmúlt 2 évben a gondozási folyamatokat is érintő nagy változás alapján a központban megjelenő klientúra problémái rendezésében valamilyen hatósági tevékenység is jelen van. Így a 2017. évben gondozott családok (gyermekek) esetében elmondható – családba fogadás kivételével – hogy veszélyeztetés vagy súlyos veszélyeztetés áll fenn.

Az elmúlt évben tapasztalható problémák alapján elmondható, hogy a szülőknél és a nagyobb gyermekekben kialakult egyfajta érdektelenség és közöny, mely a megoldási módszerek változtatását is igénylik a szakemberek részéről. Ez a megváltozott, alacsony érzelmi szint a korábbi években elindult étéktelenség érzetét is erősítették az amúgy is labilis pszichés állapotban lévő személyekben szülőknél, gyermekekben és egyéb családtagokban is.

A szenvedélybetegségek – elsősorban a könnyen megszerezhető dizájn drogok használata – is sok családban jelentkezett az elmúlt években, mely ártalom egyre fiatalabb korban megvalósult. Ez a tény, s az a helyzet, hogy egy családban több családtag is a szerhasználat rabjává, vagy tagjává vált, megnehezíti a szakemberek szociális segítő munkáját. Tovább rontja a helyzetet ezen szerekek alacsony kimutatási indexe, hogy mechanizmusaik kiismerhetetlenek, tüneteik változatosak, s sajnos az egészségügyi ellátórendszer is tanácstalan alkalmazásuk esetén szükséges kezelés hiánya miatt.

A fent említett két probléma tovább mélyítette a pszichés problémákat a családtagokban és súlyosbította a gyermekekben is, akiknél magatartási zavarokban, viselkedési problémákban nyilvánul meg elsősorban.

Gyakori gond az iskolakerülés, melynek oka már sok esetben a „csak”, „mert” azaz nincs belső igény a rendszeres tevékenységre, önmegvalósításra, a tanulásra. A szülők nagy része a gyermekekkel szemben tehetetlenek, következetes szülői attitűdöt nem tudnak képviselni, vagy asszisztálnak, mert egyet értenek az iskola feleslegességével.

A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

2017. évben a megelőző évhez képest kevesebb kiemelés valósult meg, de még mindig magasabb számban kellett ilyen jellegű intézkedést megvalósítani, mint a 2016. évet megelőző években, oka a fent említett érzelmi elsivárosodás, pszichés inaktivitás a közösségi értékek képviselőjében, és/vagy a pszichés problémák, melyekre válasza az ellátórendszernek nagy hiányos (nincs elég pszichológus, pszichiáter, terápiás csoport stb.)

A legnagyobb gondot a kiemelt gyermekek családjában való gondozásban az okozta, hogy a szülők, vagy egyéb családtagok nem tudtak, vagy nem akartak mindent megtenni annak érdekében, hogy a gyermekek legfőbb érdeke érvényesüljön, azaz haza kerüljenek, és a vérszerinti szülőkkel nevelkedjenek. Voltak szülők, akik együttműködésüket kifejezték, de amikor változtatniuk kellett volna életvitelükön, anyagi, vagy lakhatási körülményeiken, akkor nem tettek semmit.

3. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről című jogszabályban írtak szerint a család- és gyermekjóléti központ az 10. §. (1) bekezdés szerinti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadó jelölt ki, mely tevékenységet 2017. évben is biztosítottuk.

Központunk továbbra is kiemelten fontos feladatának tartja, hogy a törvényben előírtak szerint megfelelően működtesse az észlelő- és jelzőrendszert. Ennek érdekében szoros munkakapcsolatot alakítottunk és alakítunk ki a városban működő gyermekintézményekkel, szervezetekkel. A családokban felmerülő problémákkal kapcsolatosan rendszeresen – személyesen - konzultáltunk a jelzőrendszer tagjaival. A jogszabályi előírásnak megfelelően az észlelő és jelzőrendszeri szintek mindegyikével közvetett, vagy közvetlen kapcsolatot alakítottunk ki, legközvetlenebb kapcsolatban az észlelő – és jelzőrendszeri felelőssel tartott intézményünk. IV. számú melléklet minden táblája mutatja a jelzések forgalmát a járás területére vonatkozóan.

2017. évben is részt vettünk a Kábítószer Egyeztető Fórum munkájában, folyamatos munkakapcsolatot tartunk fenn a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya munkatársaival, az áldozatvédelmi referenssel, továbbá a Tolna Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztályával a pártfogás, megelőző pártfogás kapcsán.

A Védőnői Szolgálattal rendszeresen az esetmegbeszélések, az aktuális problémák, gondok megbeszélése folyamatos, napi rendszerességgel történik.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai

A törvényi előírásoknak megfelelően 2017. január 01. naptól a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ felállt, s megkezdte működését az új előírásoknak megfelelően. 1997. évi XXXI. Tv 40.§ (2) pontja elrendeli, hogy a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ „az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő speciális ellátást is biztosít.

Alapellátáshoz kapcsolódó speciális szolgáltatás

Családsegítő és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet működtetésének helyszíne a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ e célra kialakított helyisége.

A kapcsolattartási ügyelet működése

- Semleges hely biztosítása a gyermek és a kapcsolattartó között (indokolt esetben, a TEGYESZ-szel kötött külön megállapodás alapján a szakellátott gyermek és vérszerinti szülőjének találkozása is ide érhető).
- Közvetítő szerep vállalása (mediáció) a gyermek, annak gondozója és a kapcsolattartó között. Előre kidolgozott forgatókönyv alapján a kapcsolattartási folyamat lebonyolítása.
- A szolgáltatás működtetéséhez kiképzett mediátor munkatársak álltak rendelkezésre az évben. A tényleges kapcsolattartási folyamat megkezdése előtt a szülők számára kötelező mediáción részt venni, mert csak így válik szakszerűen levezethetővé a kapcsolattartás. A szülők közti mediáció feltárja azt a pontot, ahonnan a kapcsolattartás a különélő szülő és gyermeke között indulhat, és csak ezután lehetséges a tényleges kapcsolattartás megvalósítása. A szolgáltatást előre egyeztetett időpontokban, kizárólag a mediáció után lehetett igénybe venni, kivételt képeztek azok az esetek, amikor a bíróság az ügyfeleket már meghozott ítélettel utolsó utáni pillanatban küldte ide, ekkor nem volt lehetőség mediációra. Ez esetekben igyekeztük a szülőket megfelelően felvilágosítani a kapcsolattartás szabályairól, s azt betartatni velük.

A kapcsolattartás - forgalmi naplóba bejegyzett - forgalma 2017-ben 44 volt. Központunk ebben az évben is biztosította a mediációs eljárás igénybevételét, a mediációk száma 12 alkalom volt, amely (konfliktuskezelési eljárás) 20 gyermeket érintett.

Kórházi szociális munka

A gyermekjóléti kórházi szociális munka preventív jellegű, a gyermekosztályon, a szülészeti, nőgyógyászati osztályon jelentkező szociális munkás segítségét igénylő szolgáltatás.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ kórházi koordinátora havonta egyeztetett a kórház szociális munkásaival, az aktuális eseteket megbeszélték, a betegek problémáinak megoldását közösen segítették. A kapcsolattartás megvalósult még telefonon, faxon, interneten, személyesen, vagy a szerkesztett formanyomtatványon. 2017-ben a kórházi szociális munka keretében végzett forgalom 85 volt.

Készenléti szolgáltatás

Feladata az intézmény nyitva tartásán túl felmerülő krízishelyzetek megoldásában nyújtott segítség, tanácsadás, tájékoztatás. Ezt a speciális szolgáltatást egy éjjel-nappal hívható mobiltelefon üzemeltetésével a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai által szolgáltatott ügyelet fenntartásával végzi a Központ. Az ügyelet megszervezése a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetőjének feladata.

A készenléti szolgáltatásunkat a Központban dolgozó munkatársak folyamatosan, hetente váltva biztosították. Az állandóan hívható telefonszám kapcsán azonnali, szakszerű segítség áll a krízisbe került ügyfelek, valamint a különböző szakemberek számára. 2017. évben 365 hívás érkezett az ügyeleti telefonra.

Szabadidős tevékenységek

Utcai- és lakótelepi szociális munka

Célja a szabadidejét utcán töltő, kallódó gyermekek speciális segítése. Olyan fiataloknak nyújt segítséget, akik magatartásukkal veszélyeztetik testi, lelki, értelmi fejlődésüket, és a gyermekjóléti szolgálat hagyományos családgondozásával nem érhetőek el, vagy gondozásuk eredménytelen. A feladat jellegéből adódóan ezt a szociális munkát a délutáni és késő délutáni órákban végezzük. Szervezetten együttműködünk a Humánszolgáltató Központ Hajléktalansegítő Szolgálat utcai szociális munkásaival is. A szolgáltatás megvalósításának formái: csoportos, illetve közösségi szociális munka. A legnagyobb igény a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő foglalkozások, tevékenységek szervezésére volt, ezért választottuk ezt a munkamódszert.

A Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermejjóléti Központ a Család és Gyermejjóléti Szolgáltatást ellátó szakemberekkel közösen egész évben szervezett a településeken élők részére kézműves foglalkozásokat, kirándulásokat, nyári napközis tevékenységeket, továbbá egyéb kiegészítő programokat, melyek adott témában, adott tevékenységben valósultak meg.

Utcai szociális munkához és az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységhez kapcsolódó szabadidős programok, szerveződések statisztikai adatok tükrében

A Humánszolgáltató Központ a 2017-es év nyarán és a szünetekben is biztosított szabadidős programot - ingyen - a város, a járási és a társult települések gyermekei számára. Egy-egy alkalmon átlagosan 13-15 gyermek vett részt.

Ezen statisztikai adatokat mutatja a mellékletek V. számú táblázata.

Szolgáltatások szervezése/lebonyolítása:

Az adományok gyűjtése, és közvetítése fontos számunkra, ezért a Humánszolgáltató Központ minden ügyfele és a célcsoport számára adományokat közvetítettünk a 2017-es évben is. 2017. augusztus 01. naptól az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységhez kapcsolódóan ezen tevékenységet kibővítette intézményünk.

Az adományok közvetítését strukturáltabbá téve előre meghatározott módon és időben is el lehet érni. A csere-bere napunkon a feleslegessé, de még használható személyes szükségleti tárgyakat lehet elcserélni. Az adománynapon a rászoruló ruha és tárgy adományok közül vihettek magukkal számukra szükséges holmikat. Mely adatok a VI. számú táblázatban láthatók a mellékletekben.

III. A felügyeleti szervek, és a hatósággal kapcsolatos szakmai munka

A Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának munkatársaival aktív kapcsolatot alakítottunk ki az észlelő – és jelzőrendszer működésének fenntartása érdekében, továbbá a szakmai munka megfelelő színvonalának kialakítása érdekében.

IV. Egyéb tevékenységek – pályázathoz kapcsolódóan

EFOP – 1.9.4 – VEKOP – 16 – 2016 – 00001. számú pályázat „A Szociális ágazat módszertani és információs rendszer megújítása” című kiemelt projekt keretében szociális diagnózis felvételét végzi, mely tevékenység 2018. évben kötelező feladat lesz a központ életében. Központ egy fő esetmenedzsert plusz 20 órában látta el ezen feladatát, mely során 8 szociális diagnózist vett fel.

2017. augusztus 01. – 2019. január 31. napig, az EFOP-3.2.9-16-2016-00001. számú pályázat keretében óvodai és iskolai szociális segítők alkalmaztunk a 2017. évben. A 2 fő segítő 10 köznevelési intézményben lát el feladatokat, mely 2018. év szeptemberében bővül oly módon, hogy a járás minden településének minden köznevelési intézményében biztosítani kell ezen tevékenységet. Erre vonatkozóan már 2017. évben tett intézményünk szakmai lépéseket: mint közös gondolkodás a köznevelési intézményekkel, szakmai lépések kidolgozásának megfogalmazása stb.

A Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja meghívást kapott a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló (2013-2023) 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat megvalósítása, 8.2.3. Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése; D. A család védelmi funkciójának növelése alpont keretében a Szülői kompetenciák fejlesztésére, erősítésére vonatkozó modellprogram megvalósítására. Intézményünk a Szekszárdi modellprogram kidolgozását ezen program alapján megkezdte és kidolgozta azon komplex segítő tevékenységet, melyben a szülői kompetenciák megerősítésén túl fő szempontként jelenik meg a gyermekek védelme, támogatása.

V.A jövőre vonatkozó tervek, célok meghatározása

- Továbbra is folyamatosan szervezzük és működtetjük szabadidős programjainkat, mely során a települések lakosaival szeretnénk kialakítani egy szorosabb, ismertebb kapcsolatot.
- Még szorosabb, személyesebb együttműködést kívánunk kialakítani, észlelő- és jelzőrendszer minden tagjával, továbbá a jogszabályban előírt jelzőrendszeri szintek munkájának aktív szereplői kívánunk lenni.
- A Családsegítő és Gyermejjóléti Központ alaptevékenységeit és az ehhez kapcsolódó egyéb speciális szolgáltatásait folyamatosan működtetjük.
- Célunk az, hogy az esetkezelésben továbbra is a rendszerszemléletű problémamegoldó szakmai munkát folytassuk, mert ezzel jól dokumentálható, tervezhető, időhatárokat adó, operacionalizálható esetkezelést tudunk végezni.

Szekszárd, 2018. március 06.

készítette: Szabó Anikó
Családsegítő és Gyermejjóléti Központ szakmai vezető

Mellékletek:

I. számú melléklet

Sorszám	Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám)	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül ellátott kiskorúak száma (fő)
		a	b
1.	Szociális segítő tevékenység	2167	291
2.	Esetkonferencián részvétel	19	25
3.	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	45	60
4.	Felülvizsg. tárgyaláson való részvétel nevelésbe vétel esetén	15	47
5.	Felülvizsg. tárgyaláson való részvétel védelembe vétel esetén	29	56
6.	Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel	13	29
7.	Családlátogatás	438	293
8.	Környezettanulmány készítésében való közreműködés	51	149
9.	Környezettanulmány készítése önállóan	52	137
10.	Egyéb	3	3
11.	Összesen (1-10 sorok)	2832	1090

II. számú melléklet

		Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás szakellátásból kikerült	Összesen (a-d oszlopok)	Ebből (e-ből) lány
		a	b	c	d	e	f
Összes érintett száma (fő)		113	17	100	5	235	97
Ebből	0-2 éves	6	3	5	1	15	13
	3-5 éves	20	6	15	1	42	14
	6-13 éves	54	6	45	2	107	38
	14-17 éves	33	2	35	1	71	32
Ebből lány		46	9	40	2	99	
Ebből hátrányos helyzetűnek minősített						64	
Ebből halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített						107	

III. számú melléklet

Sorszám	Megnevezés		A bántalmazott kiskorúak száma			Az elhanyagolt kiskorúak száma	
			fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
			a	b	c	d	e
1.	Családon belül	szülő által	1		1	55	62
2.		testvér által			1		
3.		egyéb rokon, hozzátartozó által					
4.		összesen (1-3 sorok)	1		2	55	62
5.		ebből (4. sorból) lány			2	21	14
6.	Családon kívül	gyermek által					
7.		felőtt által			2		
8.		intézmény munkatársa által					
9.		összesen (6-8 sorok)			2		
10.		ebből (9. sor) lány			2		
11.	Összesen (4+9 sor)		1		4	55	62

IV. számú melléklet

Sorszám	Megnevezés	0–17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma (a)	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma (b)	a) és b) oszlopból a család és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató	11	4	7
2.	Ebből (01-ből): védőnői jelzés	11	4	7
3.	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	29	7	24
4.	Ebből (03-ból): család- és gyermekjóléti szolgálat	29	7	22
5.	Ebből (03-ból): család- és gyermekjóléti központ	2		2
6.	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	3		3
7.	Átmeneti gondozást biztosítók	2		2

8.	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása			
9.	Köznevelési intézmény	26		8
10.	Rendőrség	11	3	
11.	Ügyészség, bíróság	5		5
12.	Pártfogó felügyelői szolgálat	5		
13.	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy			
14.	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet			
15.	Allampolgár, gyermek, felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	2		
16.	Önkormányzat, jegyző,			
17.	Járási Hivatal Gyámhivatala	78	15	
18.	Munkaügyi hatóság			
19.	Katasztrófavédelem			
20.	Közüzemi szolgáltatók			
21.	Gyermekjogi/ellátottjogi képviselő, betegjogi képviselő			
22.	Hivatásos gondnok			
23.	Javítóintézet			
24.	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal			
25.	Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv			
	Összesen (1 és 3. és 6-25 sorok összege)	172	29	49
26.	A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	149	13	19

IV./1. számú melléklet

Ékeztetett jelzések: probléma meghatározása szerint	
lelki bántalmazás	14
testi bántalmazás	40
szexuális bántalmazás	0
erkölcsi	17
anyagi gondok	10
lakhatási gondok	12
nevelési problémák	20
elhanyagolás	83
családon belüli konfliktus	49
válás	0
igazolatlan hiányzás	212
egészségügyi problémák	87
egyéb	69

IV./2. számú melléklet

Érkeztetett jelzések: település szerint	
Szekszárd	108
Medina	2
Bátaszék	199
Szedres	70
Harc	5
Báta	97
Ozora	1
Alsónyék	18
Sárpilis	9
Alsónána	3
Kölesd	1
Decs	4
Sióagárd	1

IV./3. számú melléklet

Érkeztetett jelzések a jelzést küldő intézmény szerint	
Bölcso	9
Óvoda	32
Általános Iskola	129
Középiskola	25
Körzeti gyermekorvos	12
Kórház	9

Védőnői Szolgálat	59
Bíróság	1
Szolgalat	8
Lakosság	59
Ismeretlen	15
Készenléti telefon	2
Gyermekvédelmi felelős	3
Rendőrség	53
Egyéb: gyermekvédelmi felelős, pártfogó, idősek otthona, Gondozási Központ által továbbított jelzések száma	112

V. számú melléklet

sorszám	csoport fajtája/témája	részvevők száma (halmozott adat)
1.	kézműves csoportfoglalkozás	8 alkalom/148 fő
2.	filmklub/filmvetítés	9 alkalom/36 fő
3.	kamaszcsoport	10 alkalom/12 fő
4.	szülőcsoport	10 alkalom/11 fő
5.	családi nap/közösségi szabadidős program	200 fő
6.	Nyári gyermeknapközi	15 alkalom/48 fő
7.	rajzpályázat	2 alkalom/478 alkotás
8.	téli napközi	3 alkalom/15 fő
9.	téli játszóház	1 alkalom/48 fő
10.	karácsonyi ünnepség	192 fő

VI. számú melléklet

sorszám	szolgáltatás megnevezése	részvevők száma (halmozott adat)
1.	csere-bere nap	5 alkalom/50 fő
2.	adomány közvetítés	336 alkalom
3.	ajándécsomag	116 család
4.	cipősdoboz akció	300 darab cipősdoboz került kiosztásra.

